

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt — 8 korona, félre 2 frt — 4 korona,
negyedévre 1 frt — 2 korona.
Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.

Felolón szerkesztő:

WITTINGER ANTA L.

Kiadó és lejtulajdonos:

FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reklamációk a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdáshoz (városkör 81) intézendők. Nyilttér sora 40 fr. — Hirdetések nagyság szerint.

Az a bizonyos iskolaügy.

A multkoriban nagy hű-hóval azt beszélték némelyek, hogy így meg amúgy lesz a városi közgyűlésen a helybeli kath. elemi fiu-iskola ügye pertraktálva. „El fogják közösiteni — mondák — vagy ha az nem tetszenék a katolikusoknak, akkor hát alakuljanak hitközséggé és tartsák fen maguk az iskolájukat; a város nem köteles az ő iskolájukról gondoskodni és a mellett még a többi hitfelekezeti iskoláit is segíyezni“

Elérkezett azután a nagy nap, a közgyűlés napja, melyen a hangzatos frázisok annyiba zsugorodtak össze, hogy Steierlein Gábor városi képviselő Szomor Lajos tanító állomásának rendszeresítését nem szavazta meg, mert város, mely annyi sokat áldoz közoktatásügyi czélokra, még csak be sem folyhat ennek az iskolának az ügyeibe. Erre megfelelt ott nyomban Major János prépost-plébános, ki mint a kath. iskolai szék elnöke, természetesen a legilletékesebb képviselője a megtámadott ügynek és felszólalásával teljes sikert is ért.

Ott, a városházán tehát egy időre megint végezték volna ennek az iskolaügynek a bolygatásával, de nem úgy mi, akiknek a közgyűlési teremben és az azon kívül fölmerült véleményekre csak most nyílik alkalom nézeteink elmondására.

Tehát nem vetették fel ezuttal a képviselőtestületben a kath. elemi fiu-iskolának elközösítését, hanem mégis kívánúák, hogy a városnak, mint iskolafenttartónak befolyás biztosíthatnák az iskola ügyeire.

Olyan se hideg-, se meleg-féle, semmi paragrafusba sem illeszathető iskolát kell, hogy akarjanak ezek az urak, nem tudván, vagy nem akartván megérteni, hogy a meglevő állapot teljesen törvényes. A népoktatási törvény és az ezt magyarázó és kiegészítő miniszteri rendeletek szerint az ilyen hitfelekezeti iskolák a hitközségi tagok, vagyis ebben az esetben, a mennyiben a községi kath. hitközség sem a törvény, sem az 1868. XXXVIII. törvényczikk életbeléptetését megelőző gyakorlat alapján szervezett képvisellett nem bír, a felekezeti főhatóság (püspöki kar) által megállapított szabályzat szerint mindazok választják az iskolaszék tagjait, akik, mint a hitközség tagjai vagy azonkívül, az iskola feuttartásához állandóan járulnak. A választási jogot csupán azok nem gyakorolhatják, kik a községi törvény (1871: XVIII.) 39. §. a), b) és d) pontjai által a községi választásból ki vannak zárva. A községi kath. elemi fiu-iskola ügyeibe tehát a város nem folyhat be, nem pedig egyszerűen azért, mert az 1868. XXXVIII. t.-cz. 25. §-a értelmében a polgári község által fentartott hitfelekezeti iskoláknál az iskolaszék választására az 1876. XXVIII. t.-cz. 9. §-ának intenciójánál fogva a polgári község uincs jogosítva.

A dolog egészen rendén van s azért igen kár bolygatni azt az iskolát, a mely a városnak aránylag oly kevés áldozatába kerül. Alig 6 ezer forintot költenek kath. iskolai czélokra, mivelhogy tisztán katolikus intézmények, mint például a Kelcz-Adelffy-féle árvaház és a sz. Domonkosrendü

apácák könnyitenek a város helyzetén, az első hozzájárulván 2 tanító ~~szükséghez~~, az utóbbi pedig pusztán 1 tanítói fizetésért, 1000 lrtért tartván fel egy négyosztályú leányiskolát. Mennyivel többet kellene az itteni adófizetőknek áldozniok, ha, teszem eszébe jutna a város képviselő-testületének az iskola elközösítése, a mitől különben mindjárt az 1868. évi népoktatási törvény életbelépte után elállott a város, érezvén, hogy az iskolai terheknek az elközösítés után okvetlenül emelkedni kell. Mert tóved ám az, de hatalmasan, aki ekként okoskodik: „Elközösítjük ezt az iskolát és azután pászta.“ Az elközösítésnek szükségképpen első következménye mindjárt az volna, hogy a protestáns iskolát is át kellene a városnak vennie, külön leányiskolát is felállítani és ha az apácák elmenének, a mi valószínűleg bekövetkeznék, a leányosztályokat is megszaportania.

Köszeg szab. kir. város képviselő-testülete tehát annak idején helyesen számított és okosan cselekedett, főtartván az iskolával szemben az 1868. XXXVIII. t.-cz. életbelépte előtt is fenállott viszonyt, vagyis fentartotta azon eljárását, mely az idézett közoktatásügyi törvény meghozatala előtt is gyakorlatban volt, hogy t. i. az iskolai kiadásokat a városi költségvetésbe fölveszi, de egyuttal megfelelő arányban segíyezzi a másik két felekezetet, tehát még az iskolával nem bíró zsidó hitközséget is.

Azért ne csodálkozzék senki, ha ennek a tisztán városi költségen fentartott és a népokt. törvény 25. §-a értelmében továbbra is felekezetiok elismert iskola költségeihez, illetőleg az e czélból

Tükürdarabok.

A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárcája.

Az ötödik darabon e név olvasható:

Csakó Julia.

Rutinirt színésznő. Beleéli magát szerepeibe annyira, hogy a néző együtt érez vele. Nem egy éves kezdő. Gyakorlott. Ez meglátszik minden mozdulatán. A deszkákon otthon van. Játsszik abban a szerepkörben, mely a Rang és mód Bannai Gábornéja, meg a Madarász Adelaideje között fekszik.

Az egyik tükürdarabon e név leledaik:

Kunhegyi Miklós.

Bonvivant. Alakítása amilyen merész, olyan meglepő. Ha organuma nem volna kissé fátyvolozott, hát akkor imponans volna minden tekintetben. Így is az. Totum faktum. Mert hát mindent játszik. Az új honpolgár ocht Goldstein Számija. Hanem azért a Vasgyáros Bliigny hercegeje, vagy Derblay-ja is jó kezében van nála. Sokoldalúságánál fogva szerepeiben könnyedén mosog. Főképp mimikája az, melylyel leköt bennünket. Amilyen pompás bonvivant, éppen olyan drámai alak.

Egy másik tükürdarab jó előtérbe, melyre e név van írve:

Völgyi József.

Apa, jellemző, szíves nem mai gyerek. Szerepelt rendszeresen kitűnően betanulja. Dramai festése meglepő. Egy akaronyi szögletesseget nem látunk benn. Mozdulatai groteszkek, mesteriek. Organuma is kielégítő. Az igaz, hogy nem érce, de az ő szerepkörébe beleillik. És a szerepkör pedig igen nagy. Mert Völgyi

József nem kontár. Előadott szerepa rendszeresen mindig előzetes és gondos tanulmányozásra vall. Jó kézben vannak nála az apák, a nagybácsik, meg a Szentimay grófok.

Ujabb tükürdarab:

Szalai László.

Bariton, hő szerelemes, intrikus. Megjelenése chikk. Játssza a Falu rossza Gündör Sándorjától, a Kisasszony feleségem Frikkel órásiig terjedő szerepeket. Gündör Sándor sokkal jobb, mint Frikkel órási, vagy Ádám, a tirolai madarász. Hangja terjedelmes. Tremolál. Azt hisszük, hogy Rip-Rip lehet neki a bravour szerepe. Alakítása, s alakításának mozdulatai szerepének előzetes tanulmányozásáról tesznek tanubizonyosságot.

Egy másik tükürdarab:

Igmándi Ferencz.

Amilyen gnóv, épp olyan sokat ér. Valóságos ezermester. Ért mindenhez. Kunhegyinek igazi omnipotense. A színpad izlése — és hízeltés nélkül mondva — meglepő díszítés az ő kezeire vall. Úgyes ember, de ügyes színész is. A paraszt-komicum benne igazi képviselőt talál. A részeg utánoshatlan bravuritással adja. A „Paraszt kisasszony“ Sánta Pistájától, a Doloscai Nabob leánya Blicsky kadéjájig játszik mindent. És amit játszik: az: jól játszsza. Fő jellemvonása: hogy rendszeresen nem túr. Ebben a bajban pedig a vidéki színpad legtöbb komikus-a le edzik. Igmándi nem. Amit produkál, abban nincs hyperbola.

Ha én most ezeket a tükürdarabokat, meg azokat, melyek még itt fekszenek előttem (de amelyek lefestésére már terünk nincs) újra visszatesszem a kamora obscurába — hát rövid néhány perc múlva kiugrik abból egy — szalon-kép.

Bonno lefestvék Kunhegyi Miklós társulatának összes tagjai.

És így összeségben ez a szalon-kép igazi szalon. Igazán „fest.“

Örömmel legeltetheti szeméit rajt a szemlélő. Mert hát a kép elegans, — kivitele tetszetős, — kerete nem talmi: ocht.

Mert hisz a szalon-kép eleven. Van benne élet.

Pezseg, forr ebben az életben minden csepp vér s minden lüktetése az utérnek csak azt bizonyítja: hogy az én tükürdarabjaim szívvel, lelekkel csak egy cél falo törekednek:

„Hogy a szó legigazibb értelmében művésait produkáljanak.“

S hogy es sikerült nekik — megmondják az én tükürdarabjaim, híven, túlzás — s anélkül, hogy díszérediket sengtünk volna, anélkül, hogy az epitetonokat valami bőkesűsen osztogattuk volna.

Pastikus.

A községi polgárok könyvéből.

1758. évben.

Murmon János, pék, luth.; Pinter József, szücs, luth.; Gamauf János, kovács, luth.; Wernaman András, kalapos, kath. Bajorország Straubing helységéből; Weber János Pál, varga, luth.; Frombach György, csapó, luth.; Zanelli Kristian, kalmár, kath. Venetiából; Paunon Mihály, csapó, kath.; Löw János, harangöntő, kath.; Nt. Ujhelyből Polczér János, csapó, luth.; Weber Pál, takács, luth. Locamándról; Fraylier Mátyás, csapó, luth.; Wagner Andras, csapó, luth.

1759. évben.

Stampff János, timár, kath.; Putz Ádám, bogsnár,

lövött községi háztartási előirányzat megfelelő szükségleti rovatának fedezéséhez minden város-községi lakos és birtokos, ki az 1871. évi XVIII. t.-cz. értelmében város-községi célokra megadóztatható, kivétel nélkül tartozik járulni és az iskola fentartójául mégis az itteni kath. hitfelekezet tekintendő.

Ez így van. Eze csak úgy könnyedén változtatni nem lehet. Az iskola elközsítését pedig nálunk a józan ész tiltja. A ki ebbe belemegy, az nagy fába vágja a fajszejét és bizonyosra veheti, hogy e mellett a bicskája is boletörlik.

HIREK.

— **Marozius idusa.** Az 1848-ik évi márcziusi emlékek melyik magyar ember szívében nem élnek? Akkor takták le nagy alakok a szabadság alapeszméit, melyekből orfít, kitartást merítve a nemzet kivirta igaz jogait. Márczius 15-ikét tekintjük a magyar szabadság születésnapjának, melyet kegyeletes lelkesedéssel szoktunk megünnepelni. Közéig szintén és pedig évről évre növekedő érdeklődéssel és lelkesedéssel ünnepelek a napon. A *Waisbacher*-féle vendéglő az a hely, a hol polgárságunk e napon gyülekezni szokott s idén is gyülekezett. Lehetek vagy negyvenen, a kik pénteken az ünnepélyes alkalomnak megfelelően díszített teremben helyet foglaltak, leve, várva az ünnepi szónok szavait. Ugy 9 óra felé járt az idő, mikor *Freyler* Lajos helyéből fölemelkedve, rögtönzött és szépen átgondolt beszéddel mondott a nagy időkről és e nap jelentőségéről, végül pedig a társaságban jelenlevő nagy idők emberét, *Bake* Lajost éltette. *Szonják* Hugo szólalt meg ezután, ki a nagy eszméknek Kőszegen is jóslat talajt, melynek kikészítése azonban a fiatalokra vár. A díszszónoklattal megkínált, de arról lemondott *Csike* Ferencz is beszélt — *semmi*-ről. Az egyes szónokok beszédeit tetemesen fogadta a társaság, mely kedélyesen mulatozva sokáig maradt együtt.

— **A szövögyár meglesz.** Budapestről arról értesítenek bennünket, hogy a szövögyárak elfogatták a város részéről nyújtandó kedvezményeket és szabott feltételeket, minélfogva a gyárepités biztosítottnak tekinthető.

— **Sorozás.** Összeült nálunk is a sorozó bizottság, hogy elvigye a legényeket katonáknak. A járásbelieken van most a sor, de a közlegyekkel egy napon, esütörtökön végeztek. Bevált az I. korosztálybeliek közül: *Laasz* Ferencz, *Gamauf* Rezső, *Eitner* Agoston (egyéves önkéntes), *Heisz* Ferencz, *Treppler* Ferencz, *Laasz* János, *Fleischlacker* Gottfried, *Erhart* József, *Rigler* Károly, *Csery* Károly, *Wölfel* Ernő, *Schlögl* Ferencz, *Hoehecker* Ferencz, *Brückler* Gusztáv és *Eitner* Edő; a II. korosztálybeliek közül: *Freiberger* József, *Halper* József, *Scheer* János, *Schönfeld* Lajos, *Draskovits* János, *Holeczius* Tofor, *Wölfel* Kálmán, *Gamauf* Samu és *Schöpf* Gusztáv; a III. korosztályból: *Johanszky* János, *Reisz* Ferencz és *Kappel* Mihály; összesen 27.

— **Tisztujtás.** Kőszeg sz. kir. városban f. é. szeptember hóban fog az általános tisztujtás megejtetni.

— **Anyakönyv-vezetők.** A vármegye közigazgatási bizottsága fölterjesztésre Kőszegre állami anyakönyv-vezetővé *Amuzs* János városi jegyzőt, ennek helyettesül pedig *Tucsentaller* Lajost fogják kinevezni. Eteleendőként előbbi 120, utóbbi pedig 80 frtnyi évi díjt kap.

— **Iparos-tanonczok vizsgálata.** Az iparostanoncz-iskola felügyelő bizottsága múlt pénteken tartott ülésében a téli tanfolyamot látogató építő iparostanonczok vizsgálati napjával f. é. március hó 28-át tűzte ki.

— **A tölbi kifala.** Valahára meggyengült egy kisse az idő, amit a deli szélnek köszönhetünk, mely hamarosan elbánt a nagy hőtömeggel. A háztetőkről nagyrészt letisztogatta már és most még csak az utcán alkalmatlankodik a tél maradéka a járó-kelők lábai alatt.

luth. Weinbergből; *Priradnyi* Kristóf, szücs, luth.; *Gaal* József, szücs, luth.; *Gábr* József, varga, kath.; *Scheiffler* Gáspár, gerencsér, kath. Stajersországi *Vildau* helységből; *Dobler* János, csapó, luth.; *Sibler* Peter, takács, kath. *Pärkensteini* fiu; *Laythner* Samu, takács, luth.; 1760. évben.

Jurex Kristion, puskaműves, luth.; *Moticzka* Jakab, kőműves, kath.; *Morvaország* *Losütz*ből; *Winkler* János, bányagós, kath.; *Cziffel* Kristóf, csapó, luth.; *Erhart* Mátyás, szücsabó, kath. *Röth*-ről; *Paur* Mátyás, német mester, kath. *Brük* a. *Leuthaból*; *Szamp* András, luth.; *Flek* Samu, csapó, luth.; *König* Mihály, kath. csapó; *Glatz* Pál, csapó, luth.; *Pásti* József, borbély, kath. *Szombathelyről*; *Ubellner* Mátyás, takács, kath. *Klastromból*; *Mülner* Ignác, nyereggyártó, kath.; *Ludvigh* János, könyvkötő, luth.; *Taigner* András, kőműves, kath.; *Nits* József, timár, kath. *unter-Langendorf*-ből; *Albert* György, szücsabó, kath. *Lukácsbázáról*; *Kapfer* József, takács, kath. *Föllstómi* fiu. 1761. évben.

Neupaur István, eszizmazia, kath.; *Weber* Samu, szabó, luth.; *Stokinger* János, sarkantyus, kath.; *Pinter* János, *Goffrid*, szücs, luth.; *Hindely* Mátyás, órasínáló, kath. *Bécs*; *Schmalzel* György, csapó, kath.; *Borack* János, csapó, luth.; *Thaller* János, szegcsináló, kath. *Schönhausen*-ből; *Müschinger* János, csapó, kath.; *Stein* János, csapó, kath.; *Csencics* Mihály, ötvös, kath. *Lóri* fiu; *Teffler* Simon, úveges, kath. *Szombathelyről*; *Laythner* Mihály, gombkötő luth. 1762. évben.

Koczor József, eszizmazia luth.; *Velokay* György,

— **Márciusi hó.** A márciusi hóról azt tartják, hogy az abban mosakodó megzsempül. Gyenge, patyolat hó szokott ilyenkor hullani. A kikeleti hóvirágok kidugják fejcskéiket és a tél ezaliden átmosolyog a tavaszba. Nem így most. Az idei márciusi hóban a különben is szép asszonyoknak és lányoknak eszébe sem jut, hogy hamvas arcukat a márciusi hóvíz még hamvasabba is teheti. Dehogy. Alig várják, hogy ne lassanak belőle egy fikarcnyit se.

— **Ez is meg van írva.** Egy magyar báró a következő levelet intézte a polgármesteri hivatalhoz:

„Bátor vagyok a Tekintetes úrhoz Bocsanatot kérem a tekintetes úrtól és kérem szípen Legyen szives megengedni, hogy új bato vagyok mint úsmérés és fordulom a tekintetes úrhoz és kérem tesiknekem tudatra atui vajon igazze, hogy . . . Tavai meghalt és én nem Tudam csak mostan megtutam és halotam hogy . . . nagybugyam hogy halva van, Tehát kérem Legyen szives engemet értesíteni Nagy köszönettel nek fogom szolgálmi és kérem ő Származott árva meggyiből és lakos vot közszegi Tehát kérem szípen nekem Tesik megezenni a Telikönyvbe hogyan van a dolok és hogy al a vigrendelet én új bator leszek magamat megmutatni a nagy köszönetet a faracsakir viz szolgálmi és kérem osztia Legyen szives vajon éle mik a ki vot nala mint nevalú mert osztudom, hogy neki vot nagy vagyona de az nem dudom hogyan al a dolok Tehát kérem Tekintetes úr Legyen szives nekem oszt mektenni mert nice mas a kihez fordulni azir úrhoz fordulok vajon tut valami a dolokrul mert nekem azst nagyon furcsan esik hogy én azst nem Tudam ha maráp Tehát mig ezer bator vagyok és alason kirom Legyen szives oszt a dolgát tökiletusen nekem kikereani és mektutni hogyan ál a dolok a Telikönyvbe és a végrendelet és bocsanatot kérem migeczer maradok . . . megye alluzatos szolgája báró . . .

— **A turista-tankestelyen** egy kendőt találtak, melynek tulajdonosa máig sem jelentkezett. A kendő a bálház korcsmárosánál őriztetik.

— **Halálozás.** Ma délután 3 óraker temetik a 83. gyalogezrednek egyik derek tisztét, *Ziváncz* Jenő századost, ki e hó 14-én 42 éves korában csak pár napi szuevedés után családjának és tiszt bajtársainak mély fájdalomra elhalálozott. Gyászjelentést a családon kívül a es. és kir. 83. gyalogezred tiszti kara is adott ki.

— **Iskolalátogatás.** *Mártonffy* Márton, az iparos tanoncziskolák országos felügyelője körutira indult a legközelebb városunkban is meg fogja látogatni az iparostanoncz-iskolát.

— **Az Idei tankerületi torna-verseny** — a győri, pozsonyi és székesfehérvári tankerületek számára — május 30- esetleg 31-ik napja állapotott meg a vállas- és közoktatásügyi miniszter által.

— **A vásmegyeli kör közgyűlése.** A budapesti vásmegyeli kör e hó 9-én tartotta évi közgyűlését, melyen az eddigi tisztakar és választmány újra megválasztott. Elnök: ifj. *Reisz* Edő, alelnök: *Galamb* Géza, titkár: *Schramok* Emil, főjegyző: *Vagner* István, aljegyző: *Schulhof* Miksa, pénztáros: *Jakoly* Gábor, ellenőr: *Haar* János, házmű: *Rudakovich* Gyula, könyvtáros: *Löwinger* Gyula. A választmány tagjai: *Payer* Jenő, *Székely* Imre, *Lindner* Lajos, *Löwenstein* Sandor, *Márfy* István. Számvizsgáló bizottsági elnök: *Káldy* Jenő, számvizsgáló bizottsági tag: *Szell* Öljön, *Ajkay* Zoltán, dr. *Fehér* Samu. *Reisz* elnök a választás után talpraesett program-beszéddel mondott, mire a közgyűlés a megválasztottakra kiállott *Hjen*-nel szétosztott.

— **Megfagyott.** *Szigeti* Mátyás bozsoki lakos f. hó 9-én *Felső-Eőrré* ment tehenet vásárlandó. Másnap, anélkül, hogy vetelt csinált volna — hazaindult, de a rohonci mezőn eltvedt, s egy hólavínával telt árokban találtak másnap megfagyva.

— **Nyomdászok kérése.** A vasvármegyei nyomdászok a következő kérést intézték a megye törvényes hatóságához. Viszhang a tervezett vármegyei könyvnyomda kérdésére, melyet közlünk minden kommentár nélkül: Tekintetes köztörvényhatósági bizottság! A folyó 1865. évi február hó 4-én megtartott vármegyei közgyű-

lés tárgyalásából értesültünk, hogy nagyszagos dr. *Károlyi* Antal alispán ur egy „Vármegyei könyvnyomda” létesítésén buzgólkodik; meg pedig oly tervezéssel, hogy a nyomda a vármegye szükségletein kívül, még privát megrendelések teljesítésére is vállalkozik; vagyis, hogy Vasvármegye iparhatósági engedéllyel formális nyomdai üzletet nyit. Azon hírvé után, melylyel Vasvármegye az országban állt, valóban csodálkozunk kell azon, hogy a jeles megye leszálva egyszerre magas piederstáljáról, beall nyomdásznak csak azért, hogy nekünk direkt és indirekt uton existenciánkat veszélyeztető károkat okozzon. Az országgyűlésen, ankéteken, választási program-beszédekben, mindenütt és mindenkor a hazai ipar föl-emeléséről beszélnek országoló férfiak; sokszor ellhangzott már a felkés szózat a vármegye gyűléstermében is. És ime a milleniumi kiállítás küszöbén, épen most oly tervezésről kell hallanunk, mely amugy is tengésre kár-hoztatott üzletünk létalappját támadja meg általt, hogy a vármegye létesíteni szándékoltt nyomdaja által, valünk szemben ki nem bírható konkurrencziát támaszt. Nehogy tehát azon biztos veszélyek esünk áldozatul, mely szerint a létesíteni szándékoltt „vármegyei könyvnyomda”-val szemben tönkre kelljen mennünk; mint a létesíteni szándékoltt iparvállalat által legkövetetlenebbül érdekeltek legmélyebb tisztelettel aziránt folyamodunk Vasvármegye tekintetes közönségéhez: miszerint az előleg már elfogadott „vármegyei könyvnyomda” eszméjét teljesen elejteni s a törvényhatóság érdekében alispán Urat, a vármegyei nyomtatvány szükségletek olesób előállithatása czéljából, az eddigi szokástól eltérőleg, a legelőnyösebben vállalkozó nyomdásznak, nyilvános árlejtés utján legalább 3 évi időtartamra leendő kiadására utasítani mál-tóztatassék. Tisztelettel *Gábr* Agoston s. k., könyvnyomdász *Szombathelyen*. *Schodisch* Lajos s. k., könyvnyomdász *Felső-Eőrről*. *Fogl* Frigyes s. k., könyvnyomdász *Kőszegen*. *Fogl* Gyula s. k., könyvnyomdász *Kőszegen*. *Grünbaum* Márk s. k., könyvnyomdász *Muraszombaton*. *Wellisch* Béla s. k., nyomdász és könyvkereskedő *Szt. Gothárdon*. *Körmendi* könyvnyomda részvénytársaság: *Horváth* s. k., titkár. *Ottó* s. k., üzletvezető. *Jacoby* Balint s. k., könyvnyomdász *Sárvárott*. *Menyhárt* Julia s. k., könyvnyomda-tulajdonos *Kis-Czellben*. *Oz.* *Seiler* Henrikné s. k., könyvnyomda-tulajdonos *Szombathelyen*. *Apfel* Sándor s. k., *(Pannonia* könyvnyomda) *Szombathelyen*.

1763. évben.

— **Tanítók fürdőzése.** A kultuszminiszter a napokban küldte szét rendelőit a kir. tanfelügyelőségekhez, melyszerint a tanítók ingyenes fürdést, lakást, s mérésékeltt ellátást vehetnek igénybe Póstyében, Franzensbadban és Karlsbadban. Az orvosi bizonylattelállatandó kérvények a tanfelügyelőség utján Póstyent illetőleg április 1-ig, a másik két fürdőhelyet illetőleg április 14-ig nyújtandók be.

— **Ures lakások.** Kőszegi József kéri a lakáskiadókat, legyenek szivesek kiadóknak lakásaikat nála azonnal bejelenteni, mert úgy nyaralok, valamint itt letelepenni ak irók részéről már élénk kereslet mutatkozik.

— **Katonai lovásár** lesz folyó évi márczius hó 24-én, *Kis-Czellben*, 26-án *Szombathelyen*. Ezen vásárlásra egy kiküldött katonai bizottság fog megjelenni, mely az elővezetett lovak közül meg fogja vásárolni mindazokat, melyeket katonai célokra alkalmasnak és arra nevezve megfelelőnek fognak találtatni alkalmas minden szilárd testatkatu, jó mozgáat és kitartást igéző, tulságos használat által még nem rontott s a katonai használatot gátló hibával nem bíró 4- egész 7 éves és legalább 153 centimeter magas ló. Hogy a tenyésző-eladók lehetőleg — t. i. a valószínűség határai között — már előre tájékozva legyenek arról, vajon eladni szándékoltt lovaik a katonai bizottság által megvásárolhatatnak-e vagy nem, a földmivelesi miniszterium felkérte a vármegyék letenyess-bizottmányait, hogy azon tenyészőknek lovaik, kik náluk jelentkezuék, előlegesen szemléljék meg, és annak minőségéről — alkalmas vagy alkalmatlan voltaktról — nekik előre véleményt mondjanak. — Figyelméztetnek e körülményre a tenyészők, mert ez által oesltog azon felesleges költségeztől megszabaditvatnak, mely költséges a ló alkalmatlan volta s illetve a vásárlás helyére való oesltalan szállitásból felmerülhet. A megvett lovak azonnal a helyszínen átvetetnek és készpénzben kifizet-
tetnek.

— **A válság.** Az egész ország válsággal küzd. Nap-nap után mas vidéken üti fel a fejét az inség különösen a földmives és kisiparos osztályt sújtják nehéz megelhetési viszonyaink. Politikai törekvéseink egyik legfontosabb feladatát most, ezeknek az osztályoknak a helyzetén való segítés kell hogy képezze, érvényre kell juttatni Magyarországon a kis emberek politikáját. Ezt oesltazza egy rövid idő alatt sok ezer példányban elterjedt népies lap, a „Független Újság”, melyet *Baross* Károly a „Huzánk” felelös szerkesztője ad ki. Politikai függetlenség, élénk erzek a gazda- és kisiparosok osztályok érdekei iránt jellemzik a „Független Újság”-ot, mely politikai, gazdasági, ipari, szépirodalmi czikkéi; gazdag illusztrációival kielégíti a nép igényeit, fejleszti politikai és gazdasági érettségét, nemusiti üzletet. Fő érdeme pedig olesósága. A minden vasárnap gazdag tartalommal megjelenő „Független Újság” előfizetési ára egy évre 2 trt, felelvre 1 trt. Mai számunkhoz mellékeljük prospectusát, amit ajánlunk olvasóink figyelmébe.

— **Pályázat.** A rendőri Lapok szerkesztőisége az aábbi kérdésére pályázatot hirdet a pályadíjúl összesen négyszázharmincz koronát tűzött ki. Pályadíj 150 korona. A jutalom az aránylag legjobb műnek föltétlenül kiadatik. A második pályakerdes. 2. Málta! volna elérhető, hogy a oesndőraltiszték és legénység miuel tovább maradjanak meg a szolgálatukban? Pályadíj 100 korona. A pályadíj az aránylag legjobb műnek adatik ki. A harmadik pályázati tárgy. Egy oesdökös büneest leírása. A büneest alapulhat a valósigon épügy, mint lehet költött a főszul azonban a nyomazás részletes ismertetésére helyezendő. Az egész dolgozat tanulságos legyen és gyakorlati értékekkel birjon. 1-36 pályadíj 70 korona.

2-ik pályadíj 60 korona. 3-ik pályadíj 50 korona. A pályázatok határideje: f. évi ápril 30-ika. A pályamunkák tetőzés szerinti terjedelemben írhatók a sajtó mellett, jelölés levél kíséretében, a mely utóbbi a szerző teljes címét kell hogy tartalmazza, a Rendőri Lapok szerkesztőségéhez küldendők. A pályadíjat nyert művek a Rendőri dulajdonát fogják képezni. A Rendőri Lapok szerkesztőségének azonban jogában áll a pályadíjt nem nyert munkákat is közzé tenni, mely esetben a szerző külön díjazásra tarthat igényt. A pályamunkák megbírálatára külön bizottság lesz kiküldve, mely a fővárosi államrendőrség, a csendőrség és az irodalom legjelesebb tagjaiból lesz megalakítva. A bíráló-bizottság tagjainak névsorát legközelebb közzé tesszük. A pályázatok eredményét május 26. számunkban hirdetjük ki a ugyanakkor megkezdjük a pályadíjat nyert dolgozatok közzétételét.

A hétről.

— Csevegés. —

Ott hagytuk el: hogy benn vagyunk a bűjtben. No, ezt nem igen vesszük észre. Mert hát egyre-másra folynak a saurok, a szóárak, meg a majálisok.

Magam is hivatalos volham egyre. (Már t. i. majálásra.) Elmentem. No, hát jó volt elmenni. Tapasztalataim tárháza egy adattal növekedett. Eddigelő ugyanis azt hívtam, hogy csak mi, férfiak szenvedünk címkorsági mániában.

No, most megtudtam, hogy címkorsági mániában leledzenek mások is. Egyebek is. Mert hát az úgy van, hogy elebb meglehet olvasni a femek legközelebbikét, a platinát, mint soknak fejéből kiverni a címkorsági emelygős mániát.

Hanem tudok én mást is. Egyebet is. Azt tudnillik, hogy Kunhegyi Miklós direktor egy műkedvelői előadást is rendez azok számára, kik eddig nem voltak a művészet templomában. A címe lesz az előadandó darabnak: A műpártolók.

Egyébként Kunhegyi direktor volt az, aki megtartotta Március 15-ét a szabadság újja ébredésének szent napját. Mert hát az úgy volt, hogy március 15-ike Péntekre esett. Kunhegyi direktor meg kedden piros, — szerdán fehér — csütörtökön zöld színlapokat nardatott szét.

Eljen!

Különb az „Éjen”-ök nem igen hangzottak a héten. A helyett inkább sírás-jajgatás volt hallható. Mert hát: ujjoncozás vala. Sírak az k is, kiknek nem kellett volna: a 3 esztendőre elhagyandó szökek-barnák.

Egy kis gnómot is láttam. Ujjonc volt. Hátán pup. Kezei kajlak. Lábai bönák. Aztán azt énekelte, torka szakadtából, hogy:

„Édes anyám mért szültél te engemet?
Az Isten is katonának teremtett.”

Meg hát ez a nóta is járta:

Zsindelyzik a kaszárnya tetejét
Mind elviszik a legények elejét . . .

Hát én azt hiszem, hogy a nóta igaz voltának a megítélésére a szöke-mosolygósok hivatva; ők — és nem mi — tudják voltaképpen — azt bizonyítani, hogy elvittek-e elejét a legényeknek?

Én azt hiszem, hogy nem.

Most pedig:
A' revoir!

Cherchez.

Színház.

Részben nem eszlódtunk. Kunhegyi társulata kielégíti közönségünk igényeit, de kifogás alá esik az a pontatlanság, melyet az előadások megkezdése és a gondatlanság, melyet a helyek fentartása körül tanúsítanak. A közönség ezek miatt méltán panaszkodik és mi elvárjuk, hogy a direktor ur a bajokon segíteni fog. Az egyes előadásokról a következőkben számolunk be:

Szombaton: *Az új honpolgár*, Kövessy Albert eme nem sokat érő bohózatja adatot zsufolt ház előtt. A darab közönségünk előtt újdonság számba ment. A silány meséjü (Kisasszony Angyal Ilka „Arondás zsidóját” várszó) bohózatban jó kedvvel játszott színészeink. Kitént: Szabó Mara (Virág Tonesi), ki a varróleányt gracios személyesítette. Kunhegyi eelt Goldstein Számi volt. Hálás szerepét pompásan adta. Mindketőt nyílt jelenetekben tapsolták. Az előadás sikerében osztoztak: B. Szikora Anna (Kádár Teréz), Völgyi Ilon (Nelli) s Szitai (Szolai Kornél).

Vasárnap: Vidor jóízű népszínműve: *A veres sapka* ment ugyancsak tele ház előtt. Színészeink ki is tettek magukért. Szabó Mara (Juczika), Szitai (Szél Matyi) játéka harmonikus volt. Énekeiket több ízben megismételtették. B. Szikora Anna (Teréz) kitűnően oldotta meg nehéz szerepét. Ama jelenetben, melyben gyöttrő küzdelmekkel tele szívének titkát feltárja — imponált. — Szegletesen mozgott Szadai (Fésűs), kinek nagyobb hős, több erő kellene a drámai fordulatoknál. Kunhegyi (János), Völgyi (Ambrus) hozzájárultak az est sikeréhez. Az egész előadás kerekded, összefüggő volt.

Kedden: *Egy rossz ember*, Rosen kitűnő vigjátéka került színpad nagy számú nézőközönség előtt. Az előadás kezdetben rendkívül monoton volt s csak a második és harmadik felvonásban öntött abba egy kis életet Kunhegyi (Bodor) és Ujvárosy (Bokros) komikus helyzete. A darab ismét tisztességesen meg volt uyírbálva s így természetesen a nagy hangon hirdettet kitűnő vigjáték igen sokat veszített hatásából.

Szerdán: Herczeg Ferencz érdekes színművét *A dolovai nábob lednyá-t* adták szépen telt ház előtt. Az előadás meglehetősen sikerrel folyt le, s ebben főérdeme van Herczeg Ferencznek. A mai előadást hirdető színlapon legfelül nagy betűkkel ez állott: *P r e m i e r o*. Kedves direktor ur! — ezt egy kis se bajos velünk elhitetni, mert ezt az ugynevezett premiért nálunk már adták néhányszor s hogy ön ezt ne tudta volna, azt nem tételezzük fel önről; valamint azt nem tételezzük fel önről, hogy azt higgye, miszerint nem Közönség, intelligens emberek között, hanem — nem tudom én — valahol Pomázon van.

Csütörtökön: *A csokon szerzett fölegény-t* adták közepes számú közönség előtt. Szabó Mariaka, mint Abrai Irén élénk temperamentumával igen jó alakítást csinált. Egyébként nagyon kedélyes előadás volt a mai. A szereplőknek is nagyon tetszett, ugyannyira, hogy nyílt színen elnevezték magukat.

Szombaton: *Madame sans génét* adták. Erről jövő számunkban referálunk.

Ma vasárnap: délután *Csizmalia mint kísértet-et* és este *A sárka csikó-t* játézzák.

C s a r n o k.

Égő szerelem.

(Kesseres történet négy 5-ban.)

Fogadásból írják: Pistikus, Kalamus és Nosztikus.

(Vége.)

IV. §.

(Befejezi a ki kezdte: Pistikus.)

Szépen vagyunk.

Kalamus kivágja Juliánna tyukszemét. Nosztikus meg elvágja Béla ifjuur barkóját.

Tessék ezeket most összehoronálni.

Hanem ebből nem lesz semmi.

Inkább elveszem én, magam.

Igen is.

Eddigi szereplőink tudvalevőleg: Dirdurr Barnabás, Vargánya Juliánna, Tulipánffy Béla, (alias Nixnux Max), Fületlen Dömötör.

Ezek beszeiték.

Aki pedig nem beszélt, az a Kántorék Millája.

No, most vegyük elhez magamat is, kinek szerény neve: Iddki Frici.

Iddki Frici (már t. i. én) mikor a dézsá viz lo-csogását meghallotta, elrohant — tőle telhetőleg — Dirdurrekhoz.

Hanem ott — épp, miként Kiss József „Simon Judit” balladájában — zárva talált minden ajtót, minden ablakot.

Elkezdte döngötni az ajtót.

— Dirdurr ur!

— Durr!

— Dirdurr ur!

— Vakapád!

— Dirdurr ur! Tűz van! Ignis az. Feuer!

— Hű! Az árgyirusát!

Ezt Dirdurr Barnabás mondta.

Aztán kirohant a Juliánna által himzett papucsban és a Papáról hozott slavrokkban az udvarra.

— Hol a tűz?

— Kikerítón, a borbélynál.

Amint ez a szó elhangzott a légben, egy 116 kilós lengo(?)tűnemény gurul Barnabás himzett papucsai elé.

— Barna, oh Barna!

— No, mi baj?

— Barna, oh Barna! Látod est a 17 méteres rudazó kötelet?

— ?

— És látod ezt a 7 literes petroleumos kánnát?

— !

— Hát én ezt a 7 liter petroleumot megiszom.

Meg. Isten engem! Aztán ledugom torkomba ezt a 17 méteres rudazókötelet. Le! Isten engem. Aztán meggyujtom a végét a úgy égek el előttem, mint egy nöröbéli fáklya, ha —

— Ha?

— Ha nem engeded, hogy Béla-hoz menjek feleségül.

— Lupus in fabula.

Béla három borotválkozó kendővel bekötött fjjel — mint egy kinezer — megjelent a színhelyen Fületlen Dömötör, polgári bakter kíséretében.

— Kisasszony!

— Mi — i — i?

— Kisasszony?

— Mi — i — i? Mit mondtál, hogyan mondtad?

Te Maxi! Vigyázz! Mert ugy talállak képen teremteni a jebbi kezemmel, mely a 116 kilónak tizenkötöd részét teszi, — hogy a korosolyát is friszörvasnak nezed, te — te — to pimasz!

— Kisasszony! Vargánya Juliánna kisasszony!

Jó, hogy a friszörvasat említette. Hát azt akarom mondani, hogy ezt a friszörvasat a kántorék bűbájos Millája esente el az officisból. Elcsente pedig azért, mert engem akart kelepebbe ejteni. Hogy ezt miért akarta tenni? Azért, mert szeret, oh nagyon, nagyon szeret. Aztán a Fületlen Dömötörnek, a polgári bakternek adott két koronát, hogy hazudjon. Ugy-e Fületlen bácsi?

— Ühm.

— Hát én nem voltam hütlén. Nem én. Hanem most . . .

— Oh Béla! (Ezt Juliánna kiáltja.)

— Hanem most — leider — hütlén leszek.

— Mi — i — i — — — i?

— Igen is az. Mert én azt gondoltam, hogy kisasszony urabátyjának minden vagyonát örökölni fogja. Leider, nem így van. Urabátyja tegnap csinált testamentumot a kir. jegyzőnél s minden vagyonát edes anyjára hagyta. A kántorék Millájának pedig egész telke van. Hát elveszem azt. Alszszolgája.

— Jezusmária-szentjózsef! Béla! Maxi! Hát ezért akartam én térted 17 méteres rudazó kötelet 7 liter — általam meginni szándékolt — petroleumban meggyujtani? Ezért? Jaj!

Nixnux Max (alias Tulipánffy Béla) ott hagyta a kezét tördelő Vargánya Juliánna-t úgy, mint az a bizonyos szent azokat a bizonyos memorandumos atyafiakat.

Azt sem mondta: befellegzett.

A 116 kilo — miként egy kereszt alatt álló Magdolna — kétségbeesetten tördelte kezét, amikor . . .

Psz:

Megjelenik a háttérben Iddki Frici.

— Kisasszony! mosolygós szemű kisasszony! En valamit mondok. Tudja mit? Elveszem én magat, gilt?

— Gilt!

— Aldasom rátok! — Rebegete husos kezét a jegyesek feje fölé terjesztve Dirdurr Barnabás. És, hogy lassátok nagylelkűségemet, rögtön elmegyek a kir. közjegyzőhöz és megváltoztatom végrendeletemet.

Negy hetre a történetek után — Kikerítón is, meg Szoritsdmegfalván is esküvő volt.

Ott Nixnux Max, itt Iddki Frici (már t. i. mint én) esküdött öök hűségét. Az kántorék Millájának, ez Vargánya Juliánna-nak.

A Milla Maxi felesége lett, a Vargánya Juliánna pedig az enyém, aki hátam mögött olvassa e sorokat és rám nehezedik az ő 116 kilójával.

Oh Julia!

Oh Maxi!

Oh Dömötör!

Oh Dirdurr!

Oh Milla!

Oh Iddki!

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterkint — japáni, chinai, s. a. t. a legujabb mintázzal és színekben, ú. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint sima, csikos, kockázott, mintázzottakat damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben és 2000 szín és mintázzal s. a. t. postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat küld postafordultával: Henneberg G. (cs. k. udvariszallito) selyemgyára Zürichben. Svájerba ezimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

— Midőn a nagyközönség figyelmét Unghvary Laszlo czelegdi hírneves gyümölcs-fa-iskolájának mai számunkban közzétett hirdetésére felhívnök, különösen kiemeljük, hogy nevezettnél a százazrekre menő mindenféle nemes esmetőn talál még mintegy 1.500.000 darab 1-2-3 éves gyümölcsfa-vadoncz van eladásra készen, még pedig: körte, alma, biró, douczan, paradicsom, szilva, prunus-myrobolans, Saint-Julien, bosztorczei-szilva, eper, saj-meggy, sárka-baraczk, mandula, és kőkény.

Meghívás

a kőszegi takarékpénztárnak 1895. évi ápril hó 4-én délután 3 órakor saját helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésére.

Tárgysorozat:

Az igazgatóság indítványa a részvénytőkének telemelése és részvénytőke tartalékalap alakítása, valamint az e czélből szükséges alapszabálymódosítás tárgyában.

Kőszeg, 1895. márczius 14-én.

Az igazgatóság.

A közgyűlésen csak azon részvényes bir szavazati joggal, a kinek részvénye 3 hónappal a közgyűlés előtt a takarékpénztár részvénykönyvében nevére átíratott, s a ki részvényét a közgyűlés megelőzőleg 8 nappal a takarékpénztárnál letette.

(Utányomst nem díjaztatik.)

Előfizetési felhívás a

HAZÁNK

politikai, társadalmi és közgazdasági napilapra.

FŐSZERKESZTŐ: Bernát István.

FELELŐS SZERKESZTŐ: Baross Károly.

A „HAZÁNK” programja:

Politikai meggyőződésünk Magyarország alkotmányának törvényben és szerződésben lerakott alapjához köt és ezek útján kívánunk magyar nemzeti kulturális örökséget teremteni.

Kívánjuk a választások tisztaságát, ennek érdekében független bíróságot, a választási törvény revízióját és a választásra jogosultak politikai nevelését.

A nemzetiségi kérdésekben kívánjuk a magyar államezme teljes érvényre jutását; de a más nemzetiségűek beolvadásának legfőbb eszköze: a társadalmi kapcsolat szorosabbá tételét és gazdasági érdekeik intézését ismerjük.

Sürgöztük a közigazgatás helyes reformját oly feltételekkel, melyek a legszelebb alapokon biztosítják a helyi autonómiát.

Kívánjuk a közigazgatási bíróságot, az állami tisztviselők pragmatikáját, a községi jegyzői intézmény reformját.

Sürgöztük oly közegészségügyi intézkedéseket, melyek a maiaknál határozottabb eszközökkel látnak a nemzet milliói testi és szellemi épőségének, a nemzeti munkaerőnek fentartásához és fejlesztéséhez.

Sürgöztük a magyar honvédség fejlesztését; a közös hadseregben pedig a magyar elem erősödését, egyenjogúsítását.

Egyházpolitikai kérdésekben kívánjuk a teljes lelkiismereti szabadságot, a vallásfelekezeti béke visszaállítását, a szükséges reformokat, de utóbbiakat csak oly sorrendben és fokozatban, hogy az érdeklőkben hozott áldozatok sem kulturális, sem gazdasági fejlődésünket meg ne zavarják és ne nehezítik.

Sürgöztük helyes közoktatásügyi politikát. Kívánjuk a népiiskola, kisdudóv-ügy, a letelepítési általános rendezését, a gazdasági és ipari szakoktatás általánosítását, a néptanítók helyzetének javítását. Nagy súlyt helyezünk a szakértelmű megadására hivatottakra, hajtjuk a magyar tudományosság, különösen a gazdasági és technikai tudományok nagyobb fejlesztését és érvényre jutását.

Az igazságügy terén zászlóvivői kívánunk lenni a modern haladásnak, de e mellett kívánjuk, hogy a magyar magánjog konzolidáló hagyományai lehetőleg megőriztessenek, s az idegen törvényhozások eredményeinek értékesítése hazánkban úgy történjék, hogy a különös hazai viszonyok mindenkör figyelembe vétnének. Kívánjuk, hogy a magyar mezőgazdaságnak a törvényhozás által megadassék annyi kiváltság, mint a mennyit törvényes intézkedések a kereskedelemnek biztosítanak. Így programunkba vesszük a gazdabíróóságok felállításának sürgötését. Az igazságügyi általános programban hívei vagyunk a szabóellenességnek és közvetlenségnek.

Mindenek fölött pedig kívánunk oly magyar nemzeti közgazdasági politikát, mely a politikai szabadság mellett a nemzet millióinak anyagi függetlenségét is biztosítja. Ezért első sorban küzdünk helyes közgazdasági politikáért.

Követelünk közgazdasági politikát, mely a nemzet összes lakosságának, első sorban pedig a kis embereknek anyagi boldogulását tűzi ki célul.

Kívánjuk a becsületet munka az egyén érvényre jutását és szorgalmának jutalmát. Töröködni fogunk a jogosulatlan kartellek és ringek s egyes érdekcsoportok gazdasági monopoliájának megszüntetésére.

Támogatunk minden szövetségi, a társadalom önjelöléséből s a kis erők összehajlásából álló létezőt egyszemélyes vállalatot.

Kívánjuk a munkásügy rendezését s a munkásosztály jogosult érdekeinek kielégítését; ezzel együtt a gazdasági és házi családok ügyének megfelelőbb rendezését.

A „Hazánk” a magyar gazda-osztály, a vidéki népesség és a honoratiorok lapja, ezek érdekeiért küzd, ezeknek kell őt fentartani.

Sürgöztük hathatós szociális intézkedéseket, a kivándorlás ügy szabályozását, a munkák-köszvetítés, telepítés szervezésére.

Kívánjuk a honosítási törvény reformját, a bevándorlás ügy szabályozását.

Követeljük az összes állampolgárok aránylagos és igazságos megadóztatását, s ebből kifolyólag olyan adóreformokat, melyek a mozgó tőkét is kényeztetik, hogy arányosan hozzájáruljon az állam terheire. Követeljük az adónyilvántartás, behajtás egyszerűvé és méltányossá tételét. Komolyan kívánunk foglalkozni azzal, hogy a progressív adó behozatala mily mértékben befolyásolná állami pénzügyeinket, gazdasági és társadalmi fejlődésünket.

Sürgöztük a takarékpénztár, ezzel kapcsolatosan a mezőgazdasági és ipari hitel szervezését. Kívánjuk a biztosításügy reformját, ideértve az élet-, a tűz-, a jég- és állatbiztosítást. A szervezést a kölcsönöség elvén óhajjuk keresztülvinni.

Kívánunk olyan kereskedelmi-, ipari- és közlekedési politikát, a mely első sorban a hazai termelést és fogyasztást védelmezi és emeli.

Mellőzni kívánjuk a felesleges kiváltságokat. Óhajunk oly törvényhozásilag életre-hívott és megerősített társadalmi szervezeteket, melyek a fogyasztót a termelőlvel közvetlen összeköttetésbe hozzák.

Követeljük a börzének az általános gazdasági érdekeknek megfelelő ellenőrzését, újja-szervezését és megadóztatását.

Kívánjuk a kisipar nagyjelművé támogatását s az ipartörvények ily értelmű módosítását. A magyar nemzet alapjai az őstermelésben tudjuk: állami függetlenségünk egyik legfőbb biztosítékát a magyar földművelésosztályban és földművelő népben ismerjük.

Ezért kívánunk helyes földművelési politikát, a nagy-, közép- és kisbirtok helyes megosztására irányuló intézkedéseket, a földművelés művelési eszközöknek lefoglalhatlanságát, terheinek könnyítését, a kötött birtokok helyes kezelését.

Kívánunk megfelelő agrár törvényhozást, a birtokviszonyok, telekkönyv- és tagosítási ügyek gyors és végleges rendezését.

Követeljük a gazdasági ügy szabályozását, a munkaadó és munkása közötti viszony s a bérleti ügyek rendezését, a gazdasági egyesületek, szövetkezetek, gazdasági szakoktatás és az állategészségügyi intézmények fejlesztését.

Az őstermelés egyik igen fontos ágának tekintjük az erdőgazdálkodást s ennek fejlesztésében hatalmas eszköznek tartjuk az 1879. évi XXXI-ik törvényezikk változatlan fentartását és minden részletében való gondos végrehajtását.

Töröködni fogunk a nemzet összes lakosságában a szép és nemes iránti szeretetet, a törvényiszteletet és kötelességtudást, az igazi vallásosságot, a közérkölcset, a politikai tisztességtudást, a nemzeti múlt iránt való kegyelet fejlesztésére.

Mindenben pedig az igazságot keressük és annak állunk bármily érdekek szemben védelmére.

Ezért nem csatlakozunk sem a kormány, sem az ellenzéki pártok egyikéhez sem; fentartva meggyőződésünk független nyilatkozását mindzsekkel szemben.

Üldözni fogjuk a léha kapzkodást, az üres, dilettans, nagyhaug szerepléseket s a protekciót.

Igyekszünk a szépirodalom, a művészetek fejlesztésére s azoknál úgy a nemzeti irány, miut a főnem ízlés érvényre juttatására.

Előfizetési ára:
Egy évre 14 frt - kr. | Egy negyedévre 3 frt 50 kr.
Egy fél évre 7 frt - kr. | Egy hónapra 1 frt 20 kr.

Kiadóhivatal Budapest, Köztelek.
A május hóban tartandó III. országos gazda-kongresszus tárgyalásait a „Hazánk” a legrészletesebben fogja közölni.

„Kaufe beim Schmied und nicht beim Schmiedel!”
gy mondja egy régi német közmondás, s ezt jogosan alkalmazhatom az én cégemre, mivel csak egy nagy üzletnek, mint a milyen az anyám s a mely az árukat óriási mennyiségben készpénzfizetés mellett vásárolja be, lehetnek a küldésnél kevés költségek, mely korulmány mindenestire a vevő előnyére válik.

Szép minták magánvevőknek ingyen s bérmentve.
Gazdagon kiállított mintakönyvek szabóknak bérmentetlen.

Öltözékeknek való kelmék.
Peruvien és dosking a magas klérus számára. Szabályos kelmék és kir. tiszt egyenruhák. aggharrzonok, tűzőtők, tornászok-és libériák, billard- és játékasztalokra való posztó. Loden, vízhatlan vadász kabátoknak, oly nagy választékban, amint 20-szoros konkurrenciá nem képes felmutatni. **Hosókelmék, utazópládek 4-14 frtfg.** és még **szabókellékek** (u. m. ujjelés, gombok, tűk, ezérna).

Olasó, tisztességes, tiszta gyapjus posztóárak és nem olcsó rongyokat, melyek alig érdemesek a szabó lóbjára, ajánl

Stikarofsky János
BRÜNN-ben, Ausztria-Magyarország legnagyobb posztógyára félmillió frt értékben.

Szétküldés utánvét mellett.
Figyelmáztatás: Utazók és házalók Stikarofsky-féle áru címen akarják áruikat értékesíteni. És hogy ily árusítások elő ne forduljanak, értesítem a t. vevőket, hogy offle embereknek árut nem adok el.

KEIL ALAJOS-féle
Padlozat-fénymáz
(GLASUR)
legkitünőbb mázolószer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára 1 frt 35 kr., 1 kis palaczk ára 69 kr.

Viaszk-kenőcs **Arany-fénymáz**
legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr. képkeretek atb. bearányozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Mindenkor kapható:
UNGER JÓZSEF-nél KÖSZEGEN.

A „Pietás” nevű kőszegi temetkezési vállalat

Valóságos jótétemény a fájdalomtól megtört hátramaradottaknak, midőn minden a temetéshez szükséges intézkedések egy megbízható személy által tetetnek meg, midőn az ily esetben szükséges mindennemű előkészületekre az illetőknek semmi gondjuk nincsen.

mindent elvégez a leggyorsabban és legpontosabban, a 6 osztályba beosztott olcsó árjegyzék szerint u. m.:

1. osztály a)	350	400 frtfg.	3. osztály	60—90 frtfg.
1. „ b)	250—300	„	4. „	35—50 „
2. „	150—180	„	5. „	25—30 „

Ez árak csak katolikus temetésekre szólnak. Protestáns temetéseknél az árak mérsékeltebbek és meggyezés útján állapíthatók meg.

Ezenkívül még szemfödlek és koporsók is adatnak el egyenkint.

Megrendelések az alább irt egyik vagy másik asztalossal teendők:

Gruber Adolf,	imaház-utca 413. szám.
Mederl János,	magyar-utca 734. „
Gruber Károly,	rózsa-utca 409. „
Tangl Adolf,	magyar-utca 732. „

Tinct. Capsici Comp.
(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

Ezen „Horgony-Pain-Expeller” néven is ismeretes, igazán nepszerű hasznosított már 25 év óta legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölések fényesebb bebizonyult közvényeivel, causal, tag-szagától stb. nélkül. A föld összes országokban nagy elterjedést és biztos hatást következtében minden oldalról oly elismerést talált, hogy minden betegnek joggal ajánlható.

A TINCT. CAPSICI COMP.
(HORGONY-PAIN-EXPELLER)

Magasló állást a fájdalomcsillapító bedörzsölések között diadalmasan megtartotta, különféle felhajtás és utánzatok dacára, ez bizonyára a legjobb bizonyíték arra nézve, hogy a közönség igen jól meg tudja különböztetni a jót a rossztól.

Hogy értéketlen utánzatot ne kapjunk, bevásárlás alkalmával védjegyünkre, s vérdő horgonyra figyelendő és minden üveg ezen jegy nélkül, mint nem valódi visszautasítás. A gyógyszerárakban kapható 40 kr., 70 kr. vagy frt. 1.20 árban üvegkerti: Budapeston **Törsök József** gyógyszerésznél, e Richter-féle gyar Rucoldstadban, Thüringiában.